

MORAVSKÁ
ZEMSKÁ
KNIHOVNA

Kounicova 65a, 601 87 Brno
Tel.: 541 646 111, fax: 541 646 100
IČO: 00094943, www.mzk.cz

KONCEPCE ROZVOJE REGIONÍCH FUNKCÍ V JIHMORAVSKÉM KRAJI V LETECH 2011 – 2014

Moravská zemská knihovna v Brně
Prosinec 2010

OBSAH

I. Úvod.....	3
1.1 Vymezení základních pojmů.....	3
1.2 Vývoj a směřování regionálních funkcí.....	4
1.3 Legislativní rámec.....	5
1.4 Koncepční materiály a legislativa.....	5
II. Analýza současného stavu poskytování regionálních funkcí v JMK	7
2.1 Síť veřejných knihoven v JMK.....	7
2.1.1 Systém základních knihoven v Jihomoravském kraji.....	8
2.2 Úroveň poskytovaných RF v neprofesionálních knihovnách JMK.....	8
2.2.1 Vyhodnocení účinnosti regionálních funkcí.....	10
2.2.2 Internetizace a automatizace knihoven.....	10
2.3 Webové stránky neprofesionálních knihoven.....	11
2.4 SWOT analýza.....	12
III. Krajská koncepce rozvoje regionálních funkcí v letech 2011-2014	13
3 Hlavní cíl.....	13
3.1 Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy, plány, rozborů.....	13
3.1.1 Podpora zavádění moderních technologií do knihoven.....	13
3.1.2 Webové stránky malých knihoven.....	14
3.2. Statistika knihovnických činností.....	14
3.3 Vzdělávání knihovníků, semináře, porady.....	15
3.4 Tvorba výměnných knihovnických fondů (dále VF), jejich cirkulace a distribuce.....	15
3.5 Pomoc při revizi a aktualizaci knihovnických fondů.....	16
3.6 Nákup a zpracování knihovnických fondů pořízených z prostředků provozovatele (obce) a jejich distribuce.....	16
3.7 Servis automatizovaného knihovnického systému (AKS).....	16
IV. Finanční zajištění regionálních funkcí.....	17
4.1 Postavení Moravské zemské knihovny v systému financování regionálních funkcí.....	17
V. Závěr	18
A. Seznam použitých zkratk	19
B. Seznam tabulek	19
C. Použitá literatura a informační zdroje.....	20

I. Úvod

Předložená koncepce představuje střednědobý plán rozvoje regionálních funkcí v Jihomoravském kraji na období 2011-2014. Podkladem pro její zpracování byla analýza poskytovaných regionálních služeb a míra plnění standardů regionálních funkcí. Koncepce byla připravena ve spolupráci s pověřenými knihovnami kraje a procesu jejího přijetí předcházela důkladná diskuse a připomínkový řízení. Jako v současné době závazný dokument definuje a konkretizuje strategické cíle a priority zohledňující požadavek dalšího zkvalitňování knihovnických a informačních služeb poskytovaných základními knihovnami Jihomoravského kraje a usiluje o vyvážený a udržitelný rozvoj veřejných knihovnických a informačních služeb (VKIS) v kraji. Koncepce by měla současně sloužit jako nástroj plánování činnosti veřejných knihoven a jako prostředek koordinace a vzájemné spolupráce.

Textová část koncepce je rozdělena do tří oddílů. V úvodu je nastíněna stručná historie a vývojové trendy regionálních funkcí doplněné o současný legislativní rámec. Druhá kapitola se věnuje analýze aktuálního stavu regionálních služeb při využití SWOT analýzy. Těžiště koncepce představuje třetí kapitola, která vymezuje hlavní cíl, dílčí cíle a opatření k jejich zajištění. Tabulky v textu dokreslují reálný stav regionálních služeb a představují východisko navržených cílů a opatření. V závěru je uveden seznam zkratk a použité informační zdroje. Uvedená čísla dokumentující stav regionálních funkcí v Jihomoravském kraji jsou k datu 31. 12. 2009.

Dokument navazuje na Koncepci rozvoje veřejných knihovnických a informačních služeb v Jihomoravském kraji na období 2006-2010. Analýza plnění této předcházející koncepce bude obsahem samostatného materiálu Vyhodnocení Koncepce rozvoje veřejných knihovnických a informačních služeb v Jihomoravském kraji na období 2004 – 2010.

1.1 Vymezení základních pojmů

a) Regionální funkce

funkce, v jejichž rámci krajská knihovna a další jí pověřené knihovny poskytují základním knihovnám v kraji především poradenské, vzdělávací a koordinační služby, budují výměnné fondy, zapůjčují výměnné soubory knihovních dokumentů a vykonávají další nezbytné činnosti napomáhající rozvoji knihoven a veřejných knihovnických a informačních služeb. Plnění RF vychází z doporučených standardů pro výkon regionálních funkcí¹.

b) Moravská zemská knihovna

knihovna s univerzálním knihovním fondem, doplněným o specializované fondy; trvale uchovává konzervační fond a historický fond. Plní funkci krajské knihovny v Jihomoravském kraji.

c) Základní knihovna

knihovna s univerzálním knihovním fondem nebo se specializovaným knihovním fondem zřízená obcí nebo jiným subjektem, je součástí systému knihoven, vykonává informační, kulturní a vzdělávací činnosti.

d) Pověřená knihovna

základní knihovna v kraji, zapsaná v evidenci Ministerstva kultury ČR. Vykonává regionální funkce na základě smlouvy uzavřené s krajskou knihovnou, která stanoví rozsah činností a jejich

¹ Metodický pokyn Ministerstva kultury k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území České republiky

územní pokrytí. Součástí smlouvy je jmenovitý seznam obsluhovaných knihoven.

e) Obsluhovaná knihovna

základní knihovna, poskytuje veřejné knihovnické a informační služby podle knihovního zákona, zapsaná v evidenci Ministerstva kultury, která uzavřela s pověřenou knihovnou smlouvu o poskytování regionálních služeb, je označena jako jejich příjemce.

f) Profesionální knihovna

základní knihovna provozovaná příslušným orgánem obce s pracovním úvazkem knihovníka vyšším než 15 hodin týdně.

g) Neprofesionální knihovna

základní knihovna provozovaná příslušným orgánem obce s pracovním úvazkem knihovníka do 15 hodin týdně.

1.2 Vývoj a směřování regionálních funkcí

Regionální funkce jsou zajišťovány od roku 2002 a byly od počátku určeny především jako pomoc malým knihovnám s neprofesionálními knihovníky. Vycházejí z účelné dělby práce a koordinace odborných činností knihoven. Podmínky a pravidla pro použití původně státních finančních prostředků stanovilo usnesení vlády č. 68/2002 Program podpory zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven. V listopadu 2004 byla schválena novela zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní). Na jejím základě bylo financování RF převedeno ze státu na kraje. Regionální funkce v Jihomoravském kraji jsou zajišťovány z rozpočtu kraje formou dotace.

Na základě těchto změn vydalo Ministerstvo kultury ČR v roce 2005 **Metodický pokyn k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území České republiky**, který stanovil metodu proporcionálního rozdělení finančních prostředků na jejich zajištění a stal se závazným dokumentem, ze kterého vychází koncepční, metodická a poradenská činnost Moravské zemské knihovny.

V roce 2005 vypracovala Moravská zemská knihovna dokument **Program podpory zajištění regionálních funkcí knihoven v Jihomoravském kraji**, který reagoval na změny financování regionálních funkcí. Program v krajském měřítku rozpracoval zásady Metodického pokynu Ministerstva kultury ČR.

V JMK bylo vykonáváním regionálních funkcí pověřeno původně sedm knihoven. V okrese Brno-venkov plnila funkci pověřené knihovny do konce roku 2002 Městská knihovna v Židlochovicích. Od 1. 1. 2003 byla pověřena řízením jižní části okresu Městská knihovna ve Šlapanicích, severní částí Městská knihovna v Kuřimi, která se od roku 2005 stala pověřenou knihovnou pro celý okres Brno-venkov. Ve stejném roce došlo k rozdělení okresu Blansko na region Blansko a region Boskovice, kde se pověřenou knihovnou stala Městská knihovna v Boskovicích. V současné době vykonává funkci pověřené knihovny celkem osm knihoven v kraji.

Rozvoj regionálních služeb je v každém kraji limitován objemem přidělených finančních prostředků. Poskytované služby, zejména distribuce a cirkulace výměnných fondů, jsou obsluhovanými knihovnami hodnoceny velmi pozitivně a současná úroveň poskytovaných VKIS je do velké míry výsledkem fungujícího systému regionálních funkcí. Jeho další zkvalitňování zejména naplňováním tezí předložené koncepce přispěje k rostoucímu zvyšování úrovně poskytovaných knihovnických a informačních služeb v kraji.

1.3 Legislativní rámec

Zákon č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen knihovní zákon) vymezuje systém knihoven poskytujících veřejné knihovnické a informační služby a podmínky jejich provozování. Zákon představuje realizaci práva na svobodný a rovný přístup k informacím. Vymezuje funkce krajských a základních knihoven. Krajská knihovna podle § 11, odst. 4 „plní a koordinuje plnění regionálních funkcí vybraných základních knihoven v kraji. Smlouva o přenesení regionálních funkcí na vybrané základní knihovny musí mít písemnou podobu.“

16. ledna 2002 přijala vláda ČR usnesení č. 68 **Program podpory zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven**, které vymezuje regionální funkce jako činnosti realizované formou služeb poskytované krajskou knihovnou nebo jí pověřenou knihovnou jiným knihovnám v kraji. Rozsah těchto služeb vychází z konkrétních potřeb daného regionu a aktuálních finančních možností. Metodický pokyn Ministerstva kultury ČR k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území České republiky obsahuje výčet základních standardizovaných služeb a soubor nároků na způsob a úroveň plnění RF krajskými a pověřenými knihovnami v těchto oblastech:

- poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy, plány, rozbory
- statistika knihovnických činností
- vzdělávání knihovníků, semináře, porady
- tvorba výměnných knihovních fondů, jejich cirkulace a distribuce
- pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů formou rekatalogizace knihovních fondů
- nákup a zpracování knihovních fondů pořízených z prostředků obce
- servis automatizovaného knihovního systému
- praktická pomoc při automatizaci a dalších činnostech napomáhajících rozvoji knihoven a jejich veřejných knihovnických a informačních služeb.

Pro potřeby kraje zabezpečuje vzdělávání úsek knihovnictví Moravské zemské knihovny. V rámci projektů jsou malé neprofesionální knihovny automatizovány. Zlepšuje se spolupráce s odborně zaměřenými knihovnami, zejména školními, muzejními, galerijními a archivními.

1.4 Koncepční materiály a legislativa

Mezi dokumenty, které rámcově vymezují rozvoj Jihomoravského kraje, zejména oblast kultury, patří:

- Strategie rozvoje Jihomoravského kraje na období 2006-2016
- Program rozvoje Jihomoravského kraje na období 2010-2010
- Koncepce podpory kultury v Jihomoravském kraji 2009-2013.

Program rozvoje Jihomoravského kraje na období 2010-2013 navazuje na **Strategii rozvoje Jihomoravského kraje na období 2006-2016**. Vymezuje celkem pět priorit, přičemž pro oblast kultury je klíčová priorita A. Kvalita života obyvatel, jejímž cílem je zlepšení kvality a dostupnosti veřejných služeb, podpora jejich hospodárneho provozu a rozvoj zázemí pro kvalitní život obyvatel kraje. Jedním z opatření k jejich zajištění je rozvoj kultury, památkové péče a možností trávení volného času, konkrétně podpora významných a tradičních organizací v oblasti kultury a památkové péče. Realizace tohoto opatření by měla být zajištěna pomocí krajských dotačních programů a podporou rozvoje partnerství. Mezi výstupní indikátory patří zvýšení návštěvnosti kulturních zařízení a navýšení počtu kulturních aktivit.

Koncepci podpory kultury v Jihomoravském kraji 2009-2013 vydal v roce 2009 odbor kultury a památkové péče Krajského úřadu Jihomoravského kraje. Na regionální úrovni má vazbu zejména na Strategii rozvoje Jihomoravského kraje a Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Jihomoravského kraje. Jedním z globálních cílů této koncepce je vytváření podmínek pro existenci místní kultury a podpora jejího rozvoje, dílčím cílem je podpora rozvoje kulturního života, kulturních institucí, podpora kulturního života menšin a podpora rozvoje neprofesionální kultury v Jihomoravském kraji. Mezi opatření k naplnění tohoto dílčího cíle patří zachování stávající sítě knihoven, rozvíjení jejich činnosti a financování regionálních funkcí knihoven v JMK minimálně ve stávající výši.

V roce 2006 vydala Moravská zemská knihovna **Koncepci rozvoje veřejných knihovnických a informačních služeb v Jihomoravském kraji na období 2006-2010**. Cílem koncepce bylo vytvořit vyspělý systém knihovnických a informačních služeb, spolupracující a koordinovaný krajský systém knihoven a institucí poskytujících veřejné knihovnické a informační služby. Důraz při zajišťování regionálních služeb, které mají být poskytovány zejména neprofesionálním knihovnám a profesionálním knihovnám v menších městech, byl kladen na odbornou připravenost pracovníků, kteří tyto služby vykonávají. Nezbytným předpokladem poskytování požadovaných regionálních služeb se stalo zajištění účasti kompetentních pracovníků na vzdělávání a aktivitách k problematice regionálních funkcí.

II. Analýza současného stavu poskytování regionálních funkcí v JMK

2.1 Síť veřejných knihoven v JMK

Síť veřejných knihoven v JMK tvoří celkem 728 základních knihoven (včetně poboček), které poskytují VKIS v sedmi okresech JMK. Mezi regiony s největší hustotou knihoven na km² patří Hodonín, Břeclav a Znojmo, kde se také nachází nejvíce potenciálních uživatelů (viz tabulka č. 2). Přehled veřejných knihoven v jednotlivých regionech ukazuje tabulka č. 1.

Veřejné knihovny v jednotlivých regionech

Region	Knihovny				Celkem
	Profesionální		Neprofesionální	Pobočky	
	Pověřené	Profesionální			
Blansko	1	6	51	13	71
Boskovice	1	3	45	19	68
Brno-město	1	0	0	35	36
Brno-venkov	1	19	127	0	147
Břeclav	1	16	54	8	79
Hodonín	1	16	63	3	83
Vyškov	1	6	70	15	92
Znojmo	1	8	134	9	152
Celkem	8	74	544	102	728

Tabulka č. 1

Tabulka č. 2 dokládá nerovnoměrnost pokrytí knihoven a obsluhované populace při zajišťování VKIS v jednotlivých regionech a z toho plynoucí zvýšené nároky na poskytované služby, zejména na metodickou práci pověřených knihoven. Odlišné podmínky v jednotlivých regionech se nutně promítají také do celkových výsledků pověřených knihoven.

Podmínky využití VKIS v jednotlivých regionech

	Počet knihoven	Obsluhovaná populace k 31. 12. 2009	Územní rozsah v km ²	Na 1 knihovnu připadá obsluhované populace	Na 1 km ² /počet knihoven
Blansko	71	62 325	862,6	877,8	6,2 ²
Boskovice	68	44 214		650,2	
Brno-město	36	35 000	230,1	972,2	6,3
Brno-venkov	147	200 909	1 498,9	1 366,7	10,1
Břeclav	79	113 606	1 038,2	1 438,1	13,1
Hodonín	83	156 894	1 099	1 890,3	13,2
Vyškov	92	88 688	876,05	964	9,5
Znojmo	152	113 673	1 590,3	747,84	10,4
Celkem/průměr	728	815 309	7 195,4	1 113,4	

Tabulka č. 2

² Počítáno souhrnně za celý okres.

2.1.1 Systém základních knihoven v Jihomoravském kraji

Moravská zemská knihovna v Brně, státní příspěvková organizace (dále MZK) – od 1. 1. 2002 plní funkci garanta a koordinátora výkonu regionálních funkcí v Jihomoravském kraji. Zajišťuje pro evidované veřejné knihovny kraje metodické, poradenské a informační služby, poskytuje konzultace a zajišťuje celoživotní vzdělávání pro knihovníky a informační pracovníky.

Knihovny pověřené výkonem regionálních funkcí – splňují atest pověřené knihovny podle Metodického pokynu Ministerstva kultury k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území České republiky. Jsou garantem výkonu regionálních funkcí v rámci své územní působnosti. MZK uzavírá každoročně s těmito knihovnami Smlouvu o použití přidělených prostředků pro zabezpečení regionálních funkcí, která navazuje na Dohodu o zajišťování výkonu regionálních funkcí knihoven v Jihomoravském kraji uzavřenou mezi Jihomoravským krajem, Moravskou zemskou knihovnou a pověřenými knihovnami.

Výkon regionálních funkcí v Jihomoravském kraji je zajišťován smluvně mezi Moravskou zemskou knihovnou v Brně a osmi pověřenými knihovnami:

1. Knihovna Jiřího Mahena v Brně
2. Knihovna Karla Dvořáčka ve Vyškově
3. Městská knihovna Blansko
4. Městská knihovna Boskovice (součást Kulturního zařízení města Boskovice)
5. Městská knihovna Břeclav
6. Městská knihovna Hodonín, organizační složka města Hodonín
7. Městská knihovna Kuřim, organizační složka města Kuřim
8. Městská knihovna Znojmo

Základní knihovny – příjemci regionálních služeb – tzv. obsluhované knihovny (knihovny zřizované městy a obcemi), s nimiž pověřené knihovny uzavírají smlouvy o poskytování odborných knihovnických služeb.

2.2 Úroveň poskytovaných RF v neprofesionálních knihovnách JMK

Průzkum uživatelské spokojenosti s výkonem regionálních funkcí pověřených knihoven byl předmětem dotazníkového šetření, které uskutečnila MZK na přelomu dubna a května 2010. Cílem anonymního výzkumu, kterého se zúčastnila více jak polovina neprofesionálních knihoven, bylo zjištění úrovně poskytovaných služeb RF ze strany obsluhovaných knihoven.

Výsledkem dotazníkové šetření bylo zjištění, že přes 66 % respondentů hodnotilo poskytování služeb RF jako výborné, ceněna byla dobrá spolupráce pověřených knihoven s knihovnami neprofesionálními a velká obliba výměnných souborů, které využívá až 90 % knihoven, z toho 70 % knihovníků může ovlivnit a ovlivňuje výběr titulů pro svoji knihovnu. Velký zájem o výměnné soubory potvrdilo až 88 % knihoven. Jedním z problémů, které stojí před metodiky pověřených knihoven, je otázka vzdělávání knihovníků nejmenších knihoven. Podle průzkumu až 50 % knihoven nenavštívilo v roce 2009 ani jednu vzdělávací akci a takřka třetina knihoven se nezúčastnila ani jedné porady, přičemž jako hlavní důvod bývá uváděn nedostatek času. O vícezdrojové financování neusiluje až 50 % knihoven, přes 60 % knihoven nevyužívá meziknihovní službu. Pozitivním zjištěním je skutečnost, že více jak 92 % knihoven potvrdilo poskytování finančních prostředků ze strany obecního úřadu. Odkaz na webové stránky knihovny ze stránek obce uvedlo na 70 % respondentů.

Z výzkumu vyplynulo, že se službami pověřených knihoven jsou obsluhované knihovny spokojeny a využívají je v maximální míře. Oblasti, které nevykazují dostatečnou míru využívání, se dostanou do centra pozornosti regionálních oddělení pověřených knihoven a ve spolupráci s MZK bude snaha o hledání možných cest k jejich zlepšení.

Výměnné fondy

Region	Počet obsluhovaných knihoven	Počet obslužených knihoven využívajících nabídku VF		% obslužených knihoven z počtu obsluhovaných	
		2009	2008	2009	2008
Blansko	71	58	57	81,6	74,0
Boskovice	67	65	62	97,0	92,5
Brno-město	15	15	15	100,0	100,0
Brno-venkov	144	105	122	72,9	85,3
Břeclav	78	78	69	100,0	88,4
Hodonín	79	76	76	96,2	95
Vyškov	89	89	88	100,0	98,8
Znojmo	151	103	89	68,2	58,9
Celkem, %	694	589	578	84,8	82,9

Tabulka č. 3

Cirkulace výměnných fondů v knihovnách JMK

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Region	Nákup VF 2009	Nákup VF – plán 2010	% z dotace	Nákup kmenového fondu z prostředků obcí 2009	Na nákup VF 2009 + z prostředků obcí (sl. 2+5)	Stav VF k 31. 12. 2009
Blansko	224 848	205 020	19,3	nevyužívá	0	15 649
Boskovice	299 457	231 200	23,7	nevyužívá	0	11 884
Brno-město	444 240	358 000	66,0	46 419	490 659	23 610
Brno-venkov	681 737	690 000	28,0	980 647	1 662 384	40 213
Břeclav	460 618	466 000	29,3	nevyužívá	0	25 594
Hodonín	565 708	400 000	21,0	799 500	1 365 208	20 576
Vyškov	355 249	295 000	21,4	459 170	814 419	11 476
Znojmo	673 086	536 000	26,4	17 429	690 515	24 660
Celkem	3 704 943	3 181 220	26,6	2 303 165	5 023 185	172 662

Tabulka č. 4

Objem nákupu výměnných fondů z dotace v pověřených knihovnách JMK³

Region	2006	2007	2008	2009
Blansko	23,4 %	22,5 %	24,6 %	18,3 %
Boskovice	28,6 %	25,2 %	28,2 %	27,2 %
Brno-venkov	39,9 %	32,1 %	26,1 %	26,3 %
Břeclav	23,9 %	25,5 %	25,8 %	20,4 %
Hodonín	31,2 %	24,6 %	25,7 %	27,4 %
Vyškov	22,9 %	23,0 %	22,9 %	23,6 %
Znojmo	27,7 %	27,6 %	27,7 %	27,7 %
Celkem	31,2 %	28,1 %	25,9 %	24,9 %

Tabulka č. 5

³ Z důvodu specifického postavení mezi PK JMK nebyla zahrnuta PK pro okres Brno-město.

Doplňování VF (procentuální vyjádření z celkových nákladů)⁴

Pořadí	Kraj	%
1.	Pardubický	51,6
2.	Středočeský	40,3
	Vysočina	40,3
3.	Plzeňský	30,7
4.	Jihočeský	30,0
5.	Moravskoslezský	28,4
6.	Královéhradecký	28,3
7.	Olomoucký	25,8
8.	Jihomoravský	25,7
9.	Ústecký	24,7
10.	Karlovarský	18,0
11.	Liberecký	17,4
12.	Zlínský	15,2
13.	Praha	8,8
Průměr ČR		29,5

Tabulka č. 6

2.2.1 Vyhodnocení účinnosti regionálních funkcí

Od roku 2005 zajišťuje financování regionálních funkcí Jihomoravský kraj ze svých finančních prostředků. Moravská zemská knihovna garantuje plnění standardů regionálních funkcí (tj. služeb v rámci regionálních funkcí) v celém Jihomoravském kraji. Úzce spolupracuje se všemi pověřenými knihovnami.

Plnění standardů regionálních funkcí v Jihomoravském kraji za posledních 5 let (požadavek na standard vychází z Metodického pokynu MK ČR)

Standardy	2005	2006	2007	2008	2009
Konzultace	1 421	1 370	1 578	1 736	1 820
Metodické návštěvy	1 025	872	957	658	871
Soubory	1 383	1 582	1 775	1 890	2 106
Svazky v souborech	54 004	67 718	85 369	99 390	117 750
Revize	97	93	111	72	89
Revidované k.j.	475 626	407 645	586 521	280 114	370 009

Tabulka č. 7

V celokrajském měřítku i v rámci jednotlivých regionů byly standardy většinou splněny, v oblasti cirkulace výměnných fondů mnohonásobně překročeny. Výrazný nárůst představuje položka vykazovaných souborů a svazky v souborech. Na jednu knihovnu připadá 3,36 souboru (dle standardů MK ČR jsou doporučeny 2 soubory).

2.2.2 Internetizace a automatizace knihoven

Podpora internetizace a automatizace knihoven patří mezi jednu z hlavních priorit zejména u malých neprofesionálních knihoven. Z Projektu internetizace knihoven byla připojena většina

⁴ Výroční zpráva o plnění regionálních funkcí krajských knihoven na území ČR za rok 2009

obecních knihoven. Knihovny sídlící v budově obecního úřadu využívají možnost připojení k internetu na obci. Podpora automatizace knihoven je zajišťována také pomocí dotačního programu MK ČR Veřejné informační služby knihoven (VISK 3). Za pomoci metodického poradenství ze strany pověřených knihoven se podařilo automatizovat již takřka všechny profesionální knihovny, úspěšně pokračuje automatizace u neprofesionálních knihoven.

2.3 Webové stránky neprofesionálních knihoven

Webové stránky mělo ke konci roku 2009 celkem **27,9 % neprofesionálních knihoven** (2008 – 15,0 %). S hradeckou šablonou pracuje v JMK 145 knihoven (117 knihoven využívá původní šablonu, 28 knihoven přešlo na aktualizovanou podobu – <http://webknihovny.cz>). Starší verze šablony je proti aktualizované podobě bezplatná, není však zajištěna bezpečnost uložených dat.⁵ Nově knihovny využívají šablonu pro webové stránky přes Webnode⁶

Webové stránky neprofesionálních knihoven v JMK (srovnání let 2009 a 2008)

Region	Počet neprofesionálních knihoven	Webové stránky		OPAC
		2009	2008	2009
Blansko	51	10	0	2
Boskovice	45	18	12	2
Brno-venkov	127	54	51	5
Břeclav	54	42	18	7
Hodonín	63	8	0	0
Vyškov	70	7	1	0
Znojmo	134	12	0	0
Celkem	544	151	82	16

Tabulka č. 8

⁵ <http://webknihovny.cz/cenik/>

⁶ <http://webovky.knihovna.cz/>

2.4 SWOT analýza

	Silné stránky (Strengths)	Slabé stránky (Weakness)
Interní prostředí (Minulost a současnost)	<p>Cíl: Maximalizovat. Rozšiřovat.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Tradice poskytování VKIS, pozitivní vnímání knihoven veřejností. ➤ Hustá síť veřejných knihoven, většinou dobrá dostupnost služeb pro občany. Zejména v malých obcích jsou knihovny jediným kulturním zařízením. ➤ Tradičně dobrá spolupráce mezi MZK a pověřenými knihovnami JMK. ➤ Kvalitní metodická pomoc knihovnám a knihovníkům různými formami (konzultace, porady, školení). ➤ Dobrá spolupráce s jinými krajskými knihovnami, NK ČR a paměťovými institucemi v kraji. ➤ Vybavenost knihoven informačními a komunikačními technologiemi (ICT). ➤ Motivační standardy VKIS a RF. ➤ Možnost vzdělávání zajišťovaná MZK a pověřenými knihovnami formou kurzů, seminářů, přednášek. ➤ Poskytování regionálních služeb knihovnami pověřenými výkonem RF. ➤ Fungující kontakty na místní samosprávu a jednotlivé knihovny. ➤ Dobrá úroveň péče o uživatele. ➤ Kladný vztah ke knihovnické profesi u většiny pracovníků knihoven. 	<p>Cíl: Nutno koncepčně řešit.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Malá propagace knihoven a služeb, nedostatečná prezentace na webových stránkách (malý počet webových stránek menších městských a místních knihoven, nízký počet knihoven s on-line katalogy, u malých knihoven chybí informace na stránkách obce). ➤ Omezené finanční prostředky na výkon RF nedovolují podporovat servis AKS, pomoc se omezuje na proškolení pracovníků. ➤ Malé využití marketingových nástrojů. ➤ Nedostatečná motivace ke spolupráci s organizacemi v místě. ➤ U řady obcí nedostatečná výše poskytovaných finančních prostředků na nákup knihovního fondu. Není plněn standard týkající se nákupu knih. ➤ Nedostačující kvalifikace pracovníků obecních knihoven, nízká úroveň práce s moderní technikou, malá účast na vzdělávacích akcích. ➤ Neochota zřizovatelů knihoven uvolňovat pracovníky na vzdělávací akce (zejména malé profesionální pracovníky s jedním pracovníkem). ➤ Nízká míra využití vícezdrojového financování knihovnami.
	Příležitosti (Opportunities)	Hrozby (Threats)
Externí prostředí (Budoucnost)	<p>Cíl: Maximalizovat. Realizovat.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Možnost dosáhnout prostřednictvím zavádění moderních technologií a kvalitním personálním obsazením srovnatelné úrovně knihovnických služeb v obcích a ve městech. ➤ Vytvořit z knihoven místa setkávání různých skupin občanů s nabídkou volnočasových aktivit a vzdělávání. ➤ Dosáhnout prostřednictvím moderních technologií a vzdělaných knihovníků srovnatelné úrovně knihovnických služeb v obcích a městech. ➤ Koordinací činnosti veřejných a školních knihoven a vymezením jejich specifických úkolů přispět k podpoře rozvoje dětského čtenářství. ➤ Dostupnost technologií. ➤ Nové potřeby uživatelů. ➤ Spolupráce se školami. ➤ Zvyšující se využívání knihoven při zpřístupňování informací z veřejné správy podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. 	<p>Cíl: Monitorovat. Eliminovat.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Negativní vývoj veřejných rozpočtů omezí financování knihoven a poskytovaných služeb. ➤ Nejistota finančního zabezpečení regionálních služeb, nebezpečí přerušení kontinuity, důsledkem kvalitativní a kvantitativní pokles úrovně služeb. ➤ Knihovny, které nebudou poskytovat přístup k internetu, mohou být na základě platné legislativy vyřazeny z evidence MK ČR a tím zbaveny nároku na poskytování regionálních služeb. ➤ Pokles zájmu o služby. ➤ Nedostatečné mzdové ohodnocení pracovníků knihoven může zapříčinit snížení počtu kvalifikovaných pracovníků z oboru. Knihovny nebudou mít dostatek odborných pracovníků k poskytování moderních služeb. ➤ Nevyjasněné vztahy mezi poskytovanými službami a oblastí autorských práv; obtížné hledání rovnováhy mezi zájmy autorů (držitelů autorských práv) a knihoven a snaha o nárůst zpoplatnění služeb.

III. Krajská koncepce rozvoje regionálních funkcí v letech 2011-2014

Koncepce vymezuje po kvalitativní i kvantitativní stránce naplňování jednotlivých standardů RF a usiluje jejich prostřednictvím o dosažení vytyčených cílů. Struktura koncepce se drží konvence označení při číslování standardů, mezi které podle Metodického pokynu MK ČR patří:

- 3.1 Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy, plány, rozborů.
- 3.2 Statistika knihovnických činností.
- 3.3 Vzdělávání knihovníků, semináře a porady.
- 3.4 Tvorba výměnných knihovních fondů, jejich cirkulace a distribuce.
- 3.5 Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů.
- 3.6 Nákup a zpracování knihovních fondů pořízených z prostředků provozovatele (obce) a jejich distribuce.
- 3.7 Servis automatizovaného knihovního systému.

Vize rozvoje regionálních funkcí v Jihomoravském kraji

3 Hlavní cíl

Prostřednictvím veřejných knihovnických a informačních služeb v Jihomoravském kraji poskytovaných systémem veřejných knihoven při zkvalitňování výkonu regionálních funkcí umožnit všem občanům rovný přístup k publikovaným dokumentům a informačním zdrojům na podporu procesu celoživotního vzdělávání, osobního rozvoje, uspokojování kulturních a vzdělávacích potřeb a zájmů, nezávislého rozhodování a duchovního rozvoje.

3.1 Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy, plány, rozborů

3.1.1 Podpora zavádění moderních technologií do knihoven

Dílčí cíl:

Podpora automatizace knihovnických procesů v knihovnách, omezování rutinní práce knihovníků ve prospěch zkvalitňování služeb uživatelům.

Aktuálním rysem v oblasti automatizace knihoven je nerovnoměrné zastoupení AKS v obsluhovaných knihovnách. Některé regiony vykazují vysokou míru automatizace (Břeclav), pokud jsou v regionu zastoupeny převážně malé knihovny (Znojmo, Boskovice), je míra automatizace velmi malá.

Podpora a zavedení automatizace umožní elektronické propojení uživatelů a knihoven prostřednictvím ICT, usnadní výpůjční služby a zviditelní knihovny a jejich fondy na internetu. Poskytování moderních on-line služeb přispěje k zefektivnění knihovních činností a zajištění informačního vzdělávání veřejnosti.

Opatření:

- 1) V knihovnách do 5 tisíc svazků podporovat zavedení automatizovaného regionálního systému (RES), podporou pořízení modulu revize, katalogizace a OPAC.
- 2) Podporovat zavedení výpůjčních protokolů z finančních prostředků obcí.
- 3) V knihovnách nad 5 tisíc svazků využívat dle místních podmínek vlastní AKS, fakultativně RES.
- 4) Praktická pomoc pověřených knihoven při zavádění automatizace v návaznosti na body 1) a 3).
- 5) Metodická pomoc ze strany PK při podávání žádostí z dotace VISK 3.

3.1.2 Webové stránky malých knihoven

Dílčí cíl:

U všech knihoven připojených k internetu zpřístupňovat s vědomím zřizovatele základní informace o jejich činnosti prostřednictvím vlastních webových stránek či prostřednictvím stránek zřizovatele včetně vystavení on-line katalogů na webu.

S pomocí hradeckého programu Šablona webu pro malé knihovny se podařilo zejména malým knihovnám založit vlastní webové stránky. V roce 2010 se zásluhou projektu Kabinetu informačních studií a knihovnictví Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně podařilo rozšířit nabídku webových stránek pro knihovny přes službu Webnode: <http://webovky.knihovna.cz/>.

Opatření:

- 1) Kontaktovat neprofesionální knihovny s cílem vytvoření webových stránek pomocí šablony.
- 2) Podpora při vytváření webových stránek u malých profesionálních knihoven v případě jejich zájmu.
- 3) Metodická pomoc ze strany pověřených knihoven při budování webových stránek obsluhovaných knihoven.
- 4) Zajistit proškolení metodiků a knihovníků při práci s použitými šablonami (zejména Webknihovny a Webnode).

3.2. Statistika knihovnických činností

Dílčí cíl:

Sběr statistických údajů z činnosti pověřených a základních knihoven, jejich vyhodnocení a zpracování analýz pro zajištění efektivního a kvalitativního rozvoje knihovnických činností. Využití dat pro vyhodnocení standardu VKIS a získání zpětné vazby pro zlepšení poskytovaných služeb v rámci kraje.

Sběr statistických údajů v knihovnách vychází ze zákona č. 89/1995., o státní statistické službě, v platném znění. Tuto službu zabezpečuje z pověření Ministerstva kultury ČR Centrum informací a statistik kultury, útvar Národního informačního a poradenského střediska pro kulturu (NIPOS). Základní knihovny vyplňují statistický výkaz KULT (MK) 12-01 Roční výkaz o knihovně a podle termínů předkládací cesty jej zasílají pověřeným knihovnám, které údaje zasílají do NIPOS. Regionální činnosti jsou vykazovány do formulářů Statistický výkaz výkonu regionálních funkcí a Výkaz financování, které zasílají pověřené knihovny JMK Moravské zemské knihovně. Souhrnné výsledky jsou předkládány poskytovateli dotace RF a Národní knihovně ČR v podobě Výroční zprávy o hodnocení výkonu regionálních funkcí knihoven v Jihomoravském kraji.

Opatření

- 1) Metodicky podpořit správnost vykazovaných údajů, odstranit nejasnosti při vykazování.
- 2) Poskytnout obcím zpětnou vazbu o činnosti jejich knihoven a v případě zájmu poskytnout metodickou pomoc pro jejich zlepšení.

3.3 Vzdělávání knihovníků, semináře, porady

Dílčí cíl:

Rozšířit úlohu knihovníků v elektronickém prostředí i v oblasti vzdělávání občanů. Využívat elektronických opor a e-learningových forem vzdělávání s cílem zlepšit jeho dostupnost. Věnovat zvýšenou pozornost novým metodám práce s uživateli a rozšiřování služeb v souladu s trendy a potřebami společnosti a daného regionu.

Zvyšování úlohy knihoven v procesu celoživotního učení, vytváření multimediálních víceúčelových pracovišť a zařízení pro práci s digitálními dokumenty a dostupnost těchto nových služeb i pro obyvatele malých obcí vyžaduje změnu i ve vzdělávání a připravenosti knihovníků. Zvýšené nároky budou kladeny zejména na profesionální knihovny, bude zapotřebí zvýšit úroveň v oblasti informačního vzdělávání uživatelů.

V krajském měřítku se podílí na vzdělávání knihovníků a seznamování s novými trendy v oboru časopis Duha, který vychází od roku 2010 také v elektronické podobě. Vzdělávání neprofesionálních knihovníků bude zaměřeno na efektivitu a odbornou kvalitu knihovnických činností a na posílení komunitní role těchto knihoven.

Opatření:

Profesionální knihovníci:

- 1) Nabídnout vzdělávání knihovníků v oblasti informačního vzdělávání.
- 2) Rozšířit nabídku vzdělávání v oblasti práce s elektronickými informačními zdroji a on-line služeb.

Neprofesionální knihovníci:

- 1) Připravit návrh vzdělávání neprofesionálních knihovníků, který bude respektovat jejich časové možnosti a současně aktuální potřeby ve vzdělávání.
- 2) Ve spolupráci s Městskou knihovnou v Břeclavi realizovat pilotní projekt vzdělávání neprofesionálních knihovníků břeclavského regionu za pomoci e-learningu.

3.4 Tvorba výměnných knihovních fondů (dále VF), jejich cirkulace a distribuce

Dílčí cíl:

Docílit zvýšení prostředků na nákup ve všech okresech a regionech na výši 30 % objemu dotace RF při zohlednění prostředků poskytnutých obcemi na nákup a zpracování kmenového fondu (dále KF).

Představuje jednu z nejvíce využívaných služeb. Každoročně je možno sledovat nárůst počtu obslužených knihoven, expedovaných souborů a svazků v souborech. Právě tato služba nejvíce dokládá efektivní vynaložení prostředků poskytovaných na regionální funkce.

Opatření:

- 1) Snížit zátěž skladů VF pověřených knihoven a nabídnout v rámci prostorových možností obsluhovaných knihoven tituly VF starší pěti let k převedení do jejich vlastnictví. Dodržet pravidlo, aby minimálně jedna třetina objemu VF pověřené knihovny byla k dispozici v regionálním oddělení pověřené knihovny na výběr.
- 2) Dopady na nákup KF způsobené krizí řešit rozšířením okruhu příjemců VF (oslovit obce do 10 000 obyvatel).

3.5 Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů

Dílčí cíle:

- 1) **Podporovat automatizované provádění revizí na úkor revizí manuálních.**
- 2) **Snížení rutinní práce metodiků ve prospěch systematicko-metodické práce ze strany pověřených knihoven.**

Míra automatizace knihoven v regionech zásadně ovlivňuje způsob a efektivní provádění revizí. Více automatizovaný východ (okresy Břeclav, Hodonín, Vyškov) je charakteristický větší mírou samostatnosti při zajišťování této činnosti. Méně automatizované regiony na severu a jihozápadě (Blansko, Boskovice, Znojmo) využívají v daleko větší míře asistence pracovníků pověřených knihoven. Dostatek informací o způsobech vykonávání revizní činnosti a jejich pravidelné vyhodnocování napomůže při volbě účinné strategie při rozhodování o dalším postupu automatizace v regionech.

Opatření:

- 1) Automatizovat zejména malé knihovny (podporou zakoupení katalogizačního a revizního modulu) dle místních podmínek a tím zajistit plynulé a časově efektivní provádění revizí v jednotlivých regionech.
- 2) Usilovat o maximální podíl neprofesionálních knihoven při výkonu revize v těch obcích, kde nebude možné zavedení AKS/RES.
- 3) Pravidelná aktualizace kmenového fondu knihoven.

3.6 Nákup a zpracování knihovních fondů pořízených z prostředků provozovatele (obce) a jejich distribuce

Dílčí cíle:

- 1) **Udržet stávající finanční prostředky na nákup kmenových fondů, případně jejich rozšíření.**

Jen menší část obcí využívá výhody množstevních slev knih při nákupech a tím i možnost kvalitního zpracování fondu. Nákup knihovního fondu z prostředků obcí využilo **26,6 % obslužených knihoven**, zpracování knihovního fondu z prostředků obcí **36,5 % obslužených knihoven z počtu obsluhovaných⁷**.

Opatření:

- 1) Vést komunikaci se starosty, případně zastupitelstvy obce ohledně objasňování přínosů hromadného nákupu a zpracování (výhody množstevních slev).

3.7 Servis automatizovaného knihovního systému (AKS)

Dílčí cíl:

- 1) **Pro obsluhované knihovny s AKS garantovat servis knihovního systému.**

Tato regionální služba spočívá v zajištění servisních služeb AKS při činnostech, které jsou využívány k plnění regionálních funkcí (katalogizace, revize knihovních fondů a automatizované

⁷ Výroční zpráva o hodnocení výkonu regionálních funkcí knihoven v Jihomoravském kraji v roce 2009

agendy výměnných souborů). Jednotlivé regiony zajišťují vykonávání této služby dle místních podmínek a možností. Servis zahrnuje export a import aktuálních záznamů při předávání nově zakoupených a zpracovaných titulů knihovnám, roční údržbu, provádění upgrade, drobné opravy AKS, odstraňování menších závad na hardware, nastavení SW, školicí a poradenskou činnost. Součástí služby je pomoc při zavádění AKS, nastavení systému pro přispívání do souborného katalogu, stahování záznamů pomocí ISHARE apod.

Opatření:

- 1) Proškolit knihovníky pro samostatné provádění činností při práci s AKS.
- 2) V rámci možností hradit vybraným obsluhovaným knihovnám stanovený počet hodin ročně podle možností rozpočtu při zajišťování této služby.

IV. Finanční zajištění regionálních funkcí

Financování regionálních funkcí je zajišťováno od roku 2002, od roku 2005 vychází z Metodického pokynu Ministerstva kultury ČR k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a z Programu podpory zajištění regionálních funkcí knihoven v Jihomoravském kraji. Výše dotace je ovlivněna aktuální společensko ekonomickou situací a finančními možnostmi kraje.

Smlouvou, která utváří právní rámec výkonu regionálních činností, je **Smlouva o poskytnutí dotace z rozpočtu Jihomoravského kraje na zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven** uzavřená mezi poskytovatelem dotace – Jihomoravským krajem a jejím příjemcem – Moravskou zemskou knihovnou.

Na ni navazuje **Dohoda o zajišťování výkonu regionálních funkcí knihoven v Jihomoravském kraji** uzavřená mezi Jihomoravským krajem, MZK a pověřenými knihovnami.

S Moravskou zemskou knihovnou uzavírají jednotlivé pověřené knihovny **Smlouvu o použití přidělených prostředků pro zabezpečení regionálních funkcí**. Součástí každé smlouvy je příloha s výčtem regionálních funkcí a seznam knihoven, kterým jsou RF poskytovány.

4.1 Postavení Moravské zemské knihovny v systému financování regionálních funkcí

Dotace na výkon RF je poskytována od počátku financování z krajských prostředků ve třech splátkách prostřednictvím Moravské zemské knihovny. Při rozdělování dotace pověřeným knihovnám vychází MZK z klíče definovaného v Metodickém pokynu MK ČR (po odečtení částky pro krajskou knihovnu je 55 % dotace rozděleno podle počtu obyvatel, 45 % podle počtu základních knihoven). V roce 2010 v souvislosti s přípravou předložené koncepce byly aktualizovány údaje o počtu knihoven a obyvatel v jednotlivých regionech. Osmi pověřeným knihovnám v kraji byla přidělena částka na zajištění výkonu regionálních funkcí v obsluhovaných knihovnách odpovídající aktuální situaci daného regionu.

MZK jako garant a koordinátor rozvoje regionálních funkcí v kraji a v souladu se zaměřením této koncepce podporuje realizaci projektů participujících na realizaci předložených tezí vytvořením finanční rezervy z dotace RF, a to v závislosti na aktuálních finančních možnostech. Jedná se zejména o podporu automatizace formou navýšení příspěvku pověřeným knihovnám, které požádají o státní dotaci na automatizaci tak, aby byly dokryty náklady na kofinancování.

Po dvou letech bude plnění cílů v koncepci vyhodnoceno. Pokud bude ke splnění hlavních dílčích cílů ve většině okresů kraje (především se jedná o snahu o směřování 30 % prostředků z dotace na nákup fondu a automatizaci malých knihoven) potřeba změna klíče (např. změnou koeficientů, podle kterých se částka na jednotlivé pověřené knihovny stanovuje), MZK tuto změnu připraví a navrhne.

V. Závěr

Po dvou a čtyřech letech vyhodnotí MZK plnění cílů koncepce při zohlednění místních podmínek, které bude prioritně zaměřeno na monitorování trendů v jednotlivých regionech. Výstupy pověřených knihoven budou sledovány ve vazbě na statistické výkaznictví. Koncepce předpokládá zapojení pověřených knihoven ve spolupráci s obsluhovanými knihovnami, což v důsledku přispěje ke kvalitativnímu i kvantitativnímu rozvoji regionálních služeb a zlepšení VKIS v kraji.

V průběhu realizace vytyčených priorit může docházet k částečným modifikacím stanovených dílčích cílů a opatření podle aktuální situace v regionech. Průběžné hodnocení předložených cílů bude zveřejněno ve výroční zprávě o hodnocení výkonu regionálních funkcí knihoven v Jihomoravském kraji v příslušném roce.

A. Seznam použitých zkratk

AKS	automatizovaný knihovní systém
ICT	informační a komunikační technologie
ISHARE	modul sdílené katalogizace
JMK	Jihomoravský kraj
KF	kmenové fondy
KZ	knihovní zákon
MK ČR	Ministerstvo kultury České republiky
NIPOS	Národní informační a poradenské středisko pro kulturu
OPAC	veřejně přístupný on-line katalog
PK	pověřená knihovna
RES	automatizovaný regionální systém
RF	regionální funkce
SW	software
SWOT	Strengths, Weaknesses, Opportunities and Threats - (Analýza silných a slabých stránek, příležitostí a rizik)
VF	výměnné fondy
VISK	Veřejné informační služby knihoven (dotační program MK ČR)
VKIS	veřejné knihovnické a informační služby
ZK	základní knihovna

B. Seznam tabulek

- Tabulka č. 1 Veřejné knihovny v jednotlivých regionech
- Tabulka č. 2 Podmínky využití VKIS v jednotlivých regionech
- Tabulka č. 3 Výměnné fondy
- Tabulka č. 4 Cirkulace výměnných fondů v knihovnách JMK
- Tabulka č. 5 Nákup VF z dotace v pověřených knihovnách JMK
- Tabulka č. 6 Doplnování VF (procentuální vyjádření z celkových nákladů)⁸
- Tabulka č. 7 Plnění standardů regionálních funkcí v Jihomoravském kraji za posledních 5 let
- Tabulka č. 8 Webové stránky neprofesionálních knihoven v JMK (srovnání let 2009 a 2008)

⁸ Výroční zpráva o plnění regionálních funkcí krajských knihoven na území ČR za rok 2009

C. Použitá literatura a informační zdroje

Koncepce podpory kultury v Jihomoravském kraji 2009-2013 [online].

Brno: Odbor kultury a památkové péče Krajského úřadu Jihomoravského kraje, 2009.

[cit. 15.11.2010]. Dostupné z: <<<http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=123988&TypeID=2>>>.

Koncepce rozvoje veřejných knihovnických a informačních služeb v Jihomoravském kraji.

Období 2006-2010 [online]. Praha: Ministerstvo kultury ČR, 2005. [cit. 15.11.2010]. Dostupné z:

<<http://www.mzk.cz/region/koncepce_2006-2010.pdf>>.

Metodický pokyn Ministerstva kultury k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven

a jejich koordinaci na území České republiky [online]. Praha, Ministerstvo kultury ČR, 2005.

[cit. 18.11.2010]. Dostupné z:<<<http://knihovnam.nkp.cz/docs/MetPokynMK05.doc>>>.

Program podpory zajištění regionálních funkcí knihoven v Jihomoravském kraji [online].

Brno: Moravská zemská knihovna, 2005. [cit. 14.11.2010]. Dostupné z:

<<http://www.mzk.cz/region/JMK_Program_podpory_zajisteni_RF05.pdf>>.

Program rozvoje Jihomoravského kraje na období 2010-2013 [online]. Brno, Krajský úřad

JMK, duben 2010. [cit. 15.11.2010]. Dostupné z: <<<http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=118768&TypeID=2>>>.

Státní kulturní politika České republiky 2009-2014 [online]. Praha: Ministerstvo kultury ČR,

2009. 105 s. [cit. 15.11.2010]. Dostupné z: <<[http://www.mkcr.cz/assets/kulturni-politika-kulturni-politika-fresh.pdf](http://www.mkcr.cz/assets/kulturni-politika/kulturni-politika-fresh.pdf)>>.

Strategie celoživotního učení ČR [online]. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

ČR, 2007. 80 s. [cit. 15.11.2010]. Dostupné z: <<<http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/strategie-celozivotniho-uceni-cr-1>>>.

Strategie rozvoje Jihomoravského kraje [online]. Brno: Odbor regionálního rozvoje

Jihomoravského kraje, duben 2006. [cit. 17.11.2007]. Dostupné z: <<<http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=16119&TypeID=2>>>

Výroční zpráva o plnění regionálních funkcí krajských knihoven na území ČR za rok 2009

[online]. Praha: Knihovnický institut NK ČR, 2010. [cit. 22.11.2010]. Dostupné z: <<

http://knihovnam.nkp.cz/docs/RF/VyrocnizpravaRF_2009.pdf>>.

Zákon č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon) [online]. [cit. 23.11.2010]. Dostupné z: <<

http://knihovnam.nkp.cz/sekce.php3?page=03_Leg/01_LegPod/Zakon257.htm&PHPSESSID=16d6ada748da4ec8819d05206ac50374>>.

**Koncepce rozvoje regionálních funkcí v Jihomoravském kraji
v letech 2011-2014**

Zpracoval Úsek knihovnictví Moravské zemské knihovny v Brně.
Prosinec 2010.